

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

2020. december 1.

Beszéd – Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke

Az Európai Számvevőszék 2019. évi éves jelentésének bemutatása

Az Európai Unió Tanácsa (Gazdasági és Pénzügyek)

2020. december 1.

Az elhangzott szöveg érvényes.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Miniszterek!

Hölgyeim és uraim!

Örömmre szolgál, hogy ma Tony Murphy, a Számvevőszék éves jelentésért felelős tagja társaságában szólhatok Önökhöz.

Úgy gondolom, egyikünk sem élt még át a mostaninál több **nehézséget** tartogató évet. De az Európai Unió történelme arról tanúskodik, hogy a **válságok előrelépésekhez** vezetnek, és olyan újításokat eredményeznek, amelyeket még pár hónappal korábban sem hittünk volna lehetségesnek.

Miközben én itt bemutatom Önöknek a Számvevőszék tavalyi évről szóló éves jelentését, szem előtt kell tartanunk az Unió új hosszú távú költségvetésével – és benne a Next Generation EU helyreállítási alappal – kapcsolatos, fontos határozatokat és megállapodásokat is, amelyek **a következő hét évre** meghatározzák az Unió kiadásait és pénzgazdálkodását.

Az Európai Unió független külső ellenőreként a COVID-19 világjárvány kitörése óta minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy **továbbra is eredményesen ellássuk uniós közpénzellenőrzési feladatainkat.**

Mit állapítottunk meg?

A kiadásokkal kapcsolatban úgy becsüljük, hogy az **átfogó hibaarány stabil** maradt: 2018-ban 2,6% volt, 2019-ben **2,7%**. Ez mindenestre **jó hír**. Természetesen összesített adatról van szó, a különböző szakpolitikai területek között jelentős eltérések vannak.

A „**Versenyképesség**” területen becsülésünk szerint **4%-ra** nőtt a hibaarány, főként nem támogatható kiadások elszámolása miatt. Amint évek óta ismételjük, a helyzet orvoslásában alighanem hasznosnak bizonyulna a személyi költségekre vonatkozó bonyolult szabályok további egyszerűsítése. Felülvizsgáltuk a Bizottság és az általa megbízott külső ellenőrök által végzett ellenőrzéseket is, és csak részben találtuk őket megbízhatónak – ezen a téren még van hová fejlődni.

A „**Természeti erőforrások**” terület kapcsán javulást észleltünk, a becsült hibaszint **1,9%-ra** csökkent. Ez különösen a **közvetlen kifizetésekre** igaz, amelyek főként a bejelentett mezőgazdasági területekhez kapcsolódnak. Az ilyen kifizetések esetében – és ezek teszik ki az e fejezethez tartozó kiadások többségét (70%) – a hibaszint **bőven elmarad a lényegességi küszöbtől. A vidékfejlesztési piaci intézkedések, a**

halászat és az éghajlatvédelmi fellépések esetében azonban, amelyek a fejezet kiadásainak fennmaradó 30%-át adják, továbbra is **lényeges a hibaszint**. Felülvizsgáltuk néhány nemzeti szerv ellenőrzéseit, és megállapítottuk, hogy maradt még javítanivaló e téren.

Az „**Igazgatás**” területen az elmúlt két évhez hasonlóan most **sem találtunk lényeges hibát**.

A „**Kohézió**” területen – a tagállami hatóságok korrekcióit figyelembe véve – **4,4%-ra** becsüljük a hibaarányt, ami alacsonyabb, mint tavaly volt, de még mindig lényeges. Felülvizsgáltuk 18 **nemzeti ellenőrző hatóság** munkáját – hiszen azok nagyon fontos szerepet játszanak a bizonyossági és kontrollkeretrendszerben ezen a területen –, és **továbbra is találtunk olyan hibákat, amelyeket azoknak nem sikerült feltárniuk**. Ha a nemzeti hatóságoknak és a Bizottságnak sikerül fejlődést elérniük ezen a téren a következő években, akkor jobban támaszkodhatnánk a tagállami ellenőrző hatóságok munkájára és annak eredményeire, ami fontos lépést jelentene a kontrollrendszer javítása irányában ezen a fontos területen. De sajnos még nem tartunk itt. Tudom, hogy a Bizottság el akarja érni ezt a célt, de tagállami szinten is komoly erőfeszítéseket kell tenni, ha meg akarjuk valósítani azt.

Miért beszélek ennyit a kohézióról?

Nagyon egyszerű: évek óta különbséget teszünk azon kiadások között, amelyeket **magas kockázatúnak** (ilyen például a kohézió), illetve amelyeket alacsony kockázatúnak ítélnék. A magas kockázatú kiadásoknál a becslések szerint továbbra is **4,9%**, azaz lényeges a hibaarány (2018: 4,5%).

Mi történt tehát 2019-ben? Azon túl, hogy néhány területen marginálisan javultak vagy romlottak az eredmények, a szakpolitikai területeken **nem következett be érdemi változás**. Az **utólagos ellenőrzéseket** továbbra is hiányosságok jellemezték.

Ugyanakkor – különösen a kohézió területén – **nőtt a magas kockázatú kiadások aránya**, és immár eléri az **53%-ot**. Ez önmagában nem probléma, sőt jó dolog, és el is várható, hogy nőjenek a kohéziós kiadások. Ugyanakkor azzal az eredménnyel jár, hogy immár **ellenőrzési sokaságunkat többségében lényeges hibaszint jellemzi**. Emiatt a Számvevőszék idén **elutasító** véleményt adott ki a kiadások egészéről.

A probléma hátterében bizonyos területeken **állandósult strukturális problémák** állnak, amelyekkel foglalkozni kell. **Egyértelmű és egyszerű szabályokra** van szükségünk az uniós pénzgazdálkodás valamennyi területén, és **eredményesen kell ellenőrizni** a források felhasználását és a tervezett eredmények elérését.

Átfogó következtetésünknel és összevont adatainknál fontosabb a kézzelfogható valóság és a különböző kiadási területekkel kapcsolatos számos következtetésünk, amelyek **igen sokfélék**. Ezért kérem a Tanácsot, hogy tüzetesen vizsgálja meg ezeket a területeket.

„Idén első ízben az uniós költségvetés átfogó teljesítményéről is közzétettünk egy jelentést. Ez az újfajta jelentés immár éves beszámolásunk, és ekként a zárszámadási eljárás részét képezi. A jelentés szerint bár az Unió teljesítménybeszámolója folyamatosan javul és egyre kiegyensúlyozottabbá válik, mégis vannak még problémák. A Bizottság teljesítményértékeléseinek minősége ugyanolyan változó, mint az uniós kiadási programok tényleges teljesítménye. Ezenfelül az Uniónak a teljesítményinformációk megbízhatóságát is tovább kell javítania.”

Tisztelt Elnök úr, hölgyeim és uraim!

Folyamatban van a **következő pénzügyi ciklus** kidolgozása. Az uniós kiadások az elkövetkező években várhatóan közel megduplázódnak. **Ezért vonjuk le a tanulságokat és okuljunk belőlük**, hogy a lehető legjobb rendszert alakíthassuk ki! Az Uniónak a következő hétéves ciklus során számba kell vennie, hogy mi működött jól az előző időszakban és mi kevésbé.

Védjük meg az Unió pénzügyi érdekeit a szabálytalanságoktól és a csalástól! 2019-ben ellenőrzéseink során kilenc csalásyanús esetre bukkantunk, és ezeket bejelentettük az OLAF-nak. Remélem, hogy az Európai Ügyészséggel is hasonlóan szoros kapcsolatot ápolhatunk majd.

Merőben új dimenziója miatt a következő hosszú távú uniós költségvetés – és a részét képező európai helyreállítási terv – **a Számvevőszéket is jelentős kihívások elé állítja** majd. A Számvevőszéknek **több erőforrásra** lesz szüksége annak ellenőrzéséhez, hogy ezeket az összegeket fenntarthatóan használják-e fel.

Tanuljunk a múlt történéseiből, és **minél előbb** indítsuk el az új pénzügyi ciklust. De ne felejtsük el azt sem, hogy 2019 (a jelenlegi hétéves költségvetés utolsó előtti éve) végéig még csak 40%-át fizették ki a hétéves időszakra előirányzott uniós finanszírozásnak, sőt néhány tagállam még a harmadát sem használta fel a rá eső összegnek. A gyakorlatban **az uniós források felhasználása** nem szűnő problémát jelent, függetlenül a politikai szinten megfogalmazott céloktól és követelményektől. Ennek nyomán hatalmasra duzzadt a fennálló kötelezettségvállalások állománya, és 2019 végére megközelítette a 300 milliárd eurót: ez a probléma nem tűr halasztást a következő TPK során.

Hölgyeim és uraim!

A következő hét évre szóló új pénzügyi keret és különösen a Next Generation EU helyreállítási alap kapcsán a tagállamoknak is hatalmas a felelőssége abban, hogy az Unió forrásaival gondosan és fenntarthatóan gazdálkodjanak az uniós polgárok érdekében. Az ideai jelentésből, amelyet ma volt szerencsém bemutatni Önöknek, kiderül, hogy **további erőfeszítésekre** van szükség valamennyi érintett részéről ahhoz, hogy az uniós források segítségével a lehető legszebb jövőt valósíthassuk meg Európában.

Köszönöm figyelmüket!